

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 106 stemmer.

Første næstformand (Kaj Andresen): Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om fri bytteret for lejere og om oprettelse af central boligformidling i større byområder [af Arne Larsen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. IX) findes i tillæg A. sp. 673, fremsættelsen i tidenden sp. 394).

Forslaget sattes til forhandling.

Boligministeren (Hastrup): Jeg skal først gøre nogle bemærkninger til den del af forslaget, som vedrører indførelse af fri bytteret for lejere.

I februar 1968 blev der af de samme forslagsstillere, som nu har fremsat dette forslag til folketingsbeslutning, fremsat et forslag om ændring af lejeloven med det formål at indføre en sådan fri bytteret. Dette forslag nåede ikke frem til anden behandling inden folketingsårets udløb. Forslaget blev så genfremsat i marts 1969, nu som en ændring i den midlertidige boligreguleringslov. Det blev behandlet i boligudvalget, og af boligudvalgets betænkning af 23. maj fremgik, at et mindretal bestående af socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget gik ind for indførelse af bytteret; men dette forslag opnåede ikke det fornødne flertal ved anden og tredje behandling her i tinget.

Når forslaget nu atter fremsættes, så kort tid efter at folketetinget har taget stilling til det, denne gang som forslag til folketingsbeslutning med opfordring til regeringen om at fremsætte et lignende lovforslag, så kan det jo ikke være anderledes, end at de bemærkninger, som forslaget giver anledning til, i vid udstrækning må blive gentagelser af, hvad der tidligere har været fremført.

Jeg kan, som jeg også har gjort det tidligere, erklære mig enig i selve målsætningen, det, som er formålet med den ønskede bytteret, nemlig at sikre den bedst mulige udnyttelse og fordeling af den bestående boligmasse. Det er klart, at der i så henseende vil være fordele forbundet med en bytteret for lejerne; men det er lige så givet, at der vil være forbundet ulemper hermed.

Jeg kan, for at nævne disse ulemper kort, ligesom tidligere fremhæve, at en bytteret for lejerne vil være et indgreb i udlejernes hidtil altid anerkendte rettigheder, rettigheder, som også var anerkendt fuldt ud under de socialdemokratiske mindretalsregeringer, og som i hvert fald ikke blev ændret i den periode, hvor den socialdemokratiske mindretalsregering baserede sig på socialistisk folkepartis støtte.

Jeg vil også sige, at for lejerne kan bytteret være et tveægget sværd, idet den kan medføre indgreb i eventuelle oprykningsrettigheder. Jeg ser ganske vist, at man i bemærkningerne til forslaget taler om at bevare oprykningsretten, men det er nok i praksis overordentlig svært at forene disse to begreber, oprykningsret og bytteret. Man må heller ikke se bort fra, at en fri bytteret vil virke som en begunstigelse af de lejere, som har løst deres boligproblem, måske ikke tilfredsstillende, men som i hvert fald allerede har en lejlighed, i forhold til dem, som ikke har en lejlighed. Dette sidste er et afgørende moment, som jeg beder om at man vil lægge vægt på, fordi resultatet let kan blive, at det er de boligløse, dem, der står helt uden bolig, som bliver sorteper, når bytteriet er overstået. Der bliver færre ledige lejligheder til rådighed for den almindelige boliganvisning, og de lejligheder, der bliver ledige, vil som regel være de mindste og de dårligste lejligheder. Konsekvenserne kan i høj grad komme til at ramme måske ikke mindst unge nygifte og familier med et voksende børnetal.

Endelig er der faren for misbrug i form af proformabytninger og dusør.

Man kan naturligvis diskutere, om det er fordelene eller ulemperne ved en sådan bytteret, der taler med størst vægt. Når boligudvalgets flertal i maj 1969 ikke kunne tiltræde mindretallets forslag, skyldes det bl. a., at der på dette tidspunkt blev forhandlet mellem grundejernes landsorganisa-